

[Per Federspiel.]

en næsten 100 pct.s stigning i de sidste 5 år i vor industrieksport til de seks lande, og det skal naturligvis ikke bestrides, at der er sket en betydelig industriel udvikling. Også her har EFTA haft sin betydning — som jo enhver frigørelse af handels-samkvemmet vil få det — men det er bemærkelsesværdigt, at den danske industri i stigende grad hæmmes i sin udvikling af fællesmarkedets told, og hvis vi ikke får en hurtig løsning på spørgsmålet om vort medlemskab, vil den danske industri, eller i hvert fald meget store dele af vor eksport-industri, befinde sig i samme situation som landbrugseksporten, altså en stagnation, og en stagnation kan jeg ikke se på med samme tolerance som udenrigsministeren, for en stagnation i et dynamisk samfund kan aldrig være andet end det samme som tilbagegang.

Regeringen har jo nu efter vor opfordring nedsat et sagkyndigt udvalg til at ajourføre og overskueliggøre oplysningerne om hele den europæiske markedssituation. Vi har endnu ikke set resultater fra dette udvalg, og det skal jeg ikke bebrejde nogen i betragtning af den korte tid, der har været til arbejdet; men jeg vil meget henstille, at udvalget nu som en af sine første opgaver lader foretage en analyse — der vel bedst kan foretages ved et samarbejde mellem landbrugs- og handelsministeriet og landbrugsorganisationerne — en undersøgelse af virkningerne for det danske landbrug af de seks landes landbrugsforlig, både hvis Danmark midlertidigt står uden for de seks, og selvfølgelig også i tilfælde af Danmarks indtræden i Fællesskabet.

Naturligvis må vi fra dansk side se med tilfredshed på, at det er lykkedes de seks lande at komme igennem krisen og komme videre med deres landbrugsordning. Det har betydet, at Fællesskabet kan fortsættes, og at det har muligheder for at udvide sig. Men samtidig må det jo ikke glemmes, at disse landbrugsordninger indebærer en fare for en kraftig protektionisme, for en forvriddning af de normale forsyningskanaler og en forvriddning af det prissystem, som i hvert fald vi har levet under.

Jeg sigter altså ved denne undersøgelse ikke alene til prisdannelsen, som jo ikke vil kunne undgå at få afgørende betydning for

vor økonomi, men tillige til den placering, vi må regne med at få i de seks landes finansieringssystem for landbrugsordningerne, og jeg er ikke i tvivl om, at det er på det punkt, forhåndsdrøftelserne om vor indtræden vil blive både de mest betydningsfulde og de vanskeligste.

Ministeren nævner i sin redegørelse, at der i hvert fald på et enkelt punkt nu er en parallel interesse hos den franske og den britiske regering, nemlig i spørgsmålet om suverænitetssafgivelse til overnationale fællesorganisationer.

Jeg er ikke sikker på, om ministerens tankegang ikke her er forældet. Den egentlig overstatlige myndighed fandtes jo kun i kul- og stålunionen. I det økonomiske fællesskab eller fællesmarkedet er det eneste overstatlige element reglen om, at beslutninger vil kunne træffes med kvalificeret flertal. Men er forholdet ikke allerede her det — som i hvert fald underforstået i forliget — at de øvrige fem stiltiende har bøjet sig for den franske protest mod anvendelse af denne regel imod en deltagende stats vitale politiske interesser? Det vil ikke være rigtigt at betragte finansieringsinstitutionen for landbruget som en selvstændig overstatlig institution, og jeg tror heller ikke, det er det, der har været tilsigtet; dens funktioner vil jo være bundet af ganske faste regler, der skal godkendes af ministerrådet. Jeg tror, at man her må se i øjnene, at hele denne diskussion om overstatligheden i virkeligheden er et passeret stadium. Det, der er i forgrunden — som man vil kunne se det under samtaler med både politikere og erhvervsfolk inden for de seks lande — er i virkeligheden dette, at denne overstatlige idé er erstattet af et nyt begreb, begrebet fællesskabet, altså dette, at vi samtidig med at være danske, først og fremmest være danske, når vi træder ind i fællesmarkedet, tillige er deltagere i et større europæisk fællesskab.

Både for Storbritanniens og for Danmarks vedkommende vil naturligvis landbrugsordningerne spille en meget væsentlig rolle, og jeg vil her minde regeringen om, at sporene skræmmer. Forvarslet om sammenbruddet af forhandlingerne i 1963 kom jo allerede i august måned 1962 umiddelbart før afslutningen af forhandlingerne i Bruxelles, hvor den franske regering i en sen natte-